

свободных радикалов. Отмечено отчетливое понижение активности упомянутых энзимов у лейкемических мышей по сравнению со здоровыми животными в момент максимального роста уровня свободных радикалов, т.е. на 5 день опыта. Установлено при этом наличие обратной пропорциональной зависимости между уровнем свободных радикалов и активностью исследуемых энзимов в начальный период лейкемогенеза у мышей. Приведено интерпретацию этих явлений в процессе инициации лимфатического лейкоза L 1210 у мышей.

Madaj J. A., Klimentowski S., Razanowska G., Mazurkiewicz M. — **Activity of glutathione peroxidase and catalase, and the level of free radicals in the**

blood of mice with transplanted lymphatic leukaemia L 1210

In hybrid mice CDF₁ with injected lymphatic leukaemia L 1210 there were determined the activity of glutathione peroxidase (GSH — px-EC. 1.11.1.9) and catalase (EC.1.11.1.6), and the level of free radicals. It was found a significant decrease of the enzymes activity in leukaemic mice compared with those of normal ones at the time of maximal growth of free radicals, i.e. on day 5 th. There was noted a reverse proportional relationship between the level of free radicals and the activity of the enzymes under study in the first period of leukogenesis in mice. Interpretation of these phenomena in the process of lymphatic leukaemia L 1210 initiation was given.

ZIEMOWIT OJAK
Przemyśl

Operacja wątroby pękniętej w następstwie urazu

Do przychodni dla małych zwierząt w Przemyślu przywieziono czteromiesięcznego owczarka niemieckiego z podejrzeniem uszkodzenia lewej tylnej kończyny, jako następstwo wypadku ulicznego. W trakcie badania klinicznego zauważono u psa objawy rozwijającego się wstrząsu pourazowego i silną bolesność jamy brzusznej. Palpacja tej części ciała wywoływała reakcję obronną, stwierdzono napięcie powłok brzusznych oraz odruchy wymiotne z wykrztuszaniem pewnej ilości śliny podbarwionej krwią. Ze względu na rozwijający się szok, psu podano 150 ml dekstranu, 200 ml płynu wieloelektrolitowego izotonicznego, 100 ml płynu Ringera w kroplówce dożylniej oraz Fenicort w iniekcji domięśniowej. Po względnym wyprowadzeniu psa z szoku, zastosowano premedykację, na którą składała się atropina i combelen, by następnie zastosować ketaminę, jako środek do uzyskania ogólnego znieczulenia w celu przeprowadzenia laparotomii diagnostycznej.

Po otwarciu powłok brzusznych w linii białej stwierdzono silny krwotok dootrzewnowy, spowodowany rozległym pęknięciem lewego płata wątroby na jego przeponowej powierzchni. Uszkodzoną wątrobę zdecydowano zoperować metodą Jerzego Stabiszewskiego, stosowaną od pewnego czasu w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Przemyślu w operacjach uszkodzonych narządów mięszowych jamy brzusznej — wątroby, śledziony i nerki. Metoda ta polega na wszyciu w miejscu zranienia tych narządów uszypułowanego lub nieuszypułowanego płata otrzewnej ściennej, w celu zahamowania krwawienia i zmniejszenia napięcia brzegów rany. Była ona stosowana z pełnym powodzeniem zarówno w eksperymentalnych zabiegach przeprowadzanych na królikach, jak i w operacjach ludzi. Ze względu jednak na odmienne stosunki anatomiczne uszkodzenia u wymienionego psa, pęknięcie ze-

sztyto przy pomocy nieuszypułowanego płata otrzewnej ściennej (mniej optymalny wariant). W trakcie zabiegu uzupełniano ubytek krwi płynami krwiozastępczymi, podawano Fenicort domięśniowo i Pneumogen podjęzykowo. Zwierzę zostało ponadto zaintubowane i zastosowano oddychanie wymuszone przy użyciu tlenu. Pełne wybudzenie się psa z narkozy nastąpiło po upływie około 8 godzin od zakończenia zabiegu. W trakcie następnych 5 dni operowanemu psu podawano w iniekcji domięśniowej penicylinę w ilości 600 000 j.m. na dobę.

Wydaje się, że ze względu na dużą ilość wypadków ulicznych, którym ulegają psy, kończących się uszkodzeniem narządów mięszowych jamy brzusznej, opisana metoda jest rozwiązaniem z wyboru w odniesieniu do poszkodowanych zwierząt.

Adres autora: lek. wet. Ziemowit Ojak, ul. Jana Tarnowskiego 3, 37-700 Przemyśl

DELDAR A., NAYLOR J. M., BLOOM J. C.: Wpływ enterotoksyny Escherichia coli na liczbę leukocytów i płytek krwi, stężenia fibrynogenu i krzepnięcie krwi u nowo narodzonych cieląt otrzymujących siarę i pozbawionych siary. (Effects of Escherichia coli endotoxin on leukocyte nad platelet counts, fibrinogen concentration, blood clotting in colostrum fed and colostrum deprived calves). Am. J. vet. Res. 45, 670—677, 1984 (4).

Porównano zachowanie się ilości leukocytów, różnicowego obrazu krwinek białych, stężenia fibrynogenu w płazmie, liczby płytek krwi i układu krzepnięcia u cieląt karmionych siarą i pozbawionych siary po dożylniej iniekcji endotoksyny E. coli (2.0 µg/kg masy ciała). Cielęta z obydwu grup różniły się wyraźnie wartością czasu protrombinowego. Statystycznie znamienne różnice dotyczyły ogólnej ilości leukocytów, liczby neutrofilów segmentowanych i niesegmentowanych, limfocytów, czasu tromboplastynowego, liczby płytek krwi i stężenia fibrynogenu. Podanie siary poprzez aktywację granulopoezy zwiększa reaktywność cieląt na działanie endotoksyny E. coli.

G.